

BS/18/2010

PREFERENCJE PARTYJNE W LUTYM

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Decyzja premiera o rezygnacji z udziału w wyborach prezydenckich z jednej strony, z drugiej zaś przesłuchania szefów dwóch największych partii przed sejmową komisją śledczą, mającą wyjaśnić tzw. aferę hazardową, najwyraźniej podtrzymały społeczne zainteresowanie wydarzeniami rozgrywanymi się na scenie politycznej. Podobnie jak w styczniu utrzymuje się wśród Polaków relatywnie wysokie zainteresowanie czynnym udziałem w życiu politycznym i głosowaniem w hipotetycznych wyborach parlamentarnych¹. Nadal ponad połowa badanych (52%) deklaruje, że gdyby wybory do Sejmu i Senatu odbywały się już teraz, na pewno wzięłyby w nich udział. Mniej więcej co szósty ankietowany (16%) nie wie, czy poszedłby na ewentualne wybory parlamentarne, a prawie co trzeci (32%) jednoznacznie odrzuca możliwość uczestniczenia w nich.

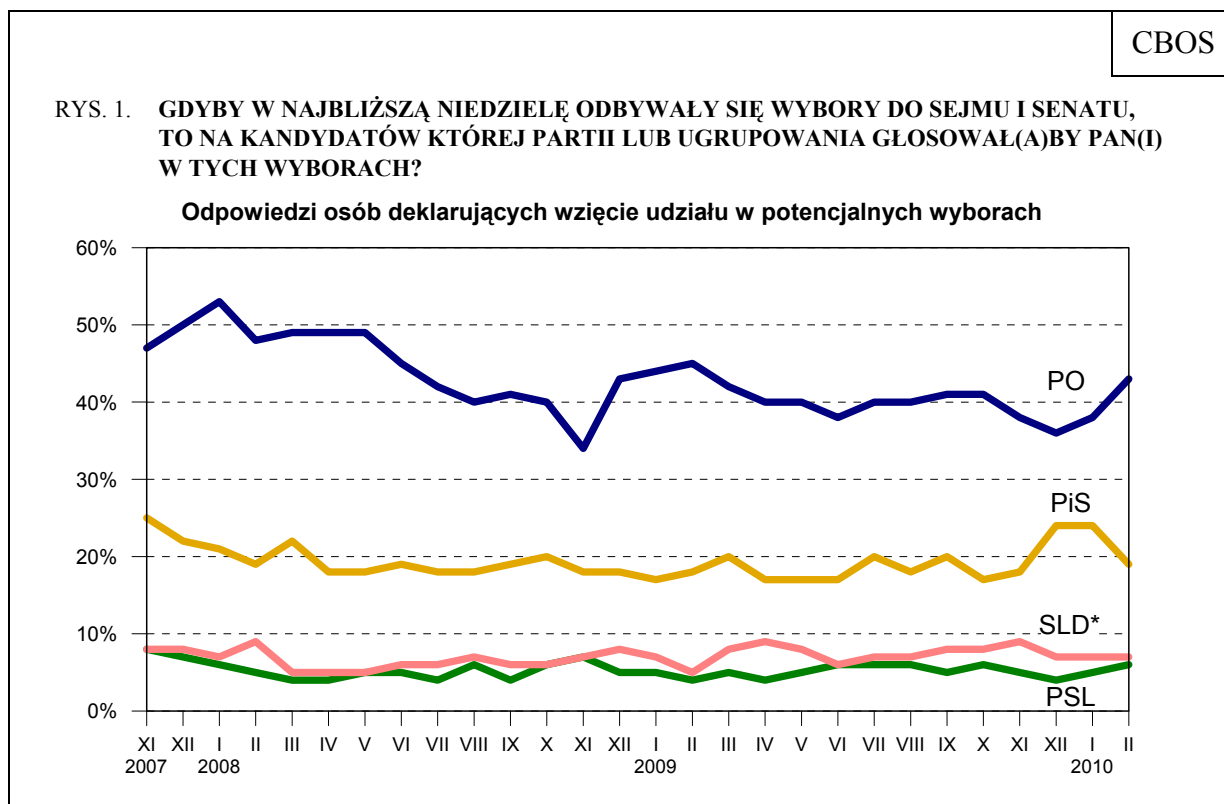
Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	V 2009	VI 2009	VII 2009	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	47	50	44	47	49	48	47	48	53	52
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	21	18	16	16	18	20	19	19	18	16
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	32	31	40	36	33	32	34	33	28	32

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej dekadzie lutego, wyraźnie zwyciężyłaby Platforma Obywatelska. Chęć poparcia w wyborach partii Donalda Tuska wyraziło w tym miesiącu ponad dwie piąte zadeklarowanych uczestników głosowania (43%), o 5 punktów procentowych więcej niż w styczniu. To najlepszy wynik PO od lutego 2009 roku, kiedy na tę partię chciało głosować 45% uczestników wyborów. Wzrostowi notowań

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (237) przeprowadzono w dniach 4–10 lutego 2010 roku na liczącej 1021 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

PO towarzyszy spadek poparcia dla PiS. W tym miesiącu chęć głosowania na partię Jarosława Kaczyńskiego zadeklarowało 19% potencjalnych uczestników wyborów, o 5 punktów procentowych mniej niż w styczniu. Po dwóch miesiącach wysokich notowań poparcie dla PiS powróciło w lutym do poprzedniego poziomu.

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPi+UP+PD)

Notowania dwóch pozostałych partii, których przedstawiciele zasiadają w parlamencie, w zasadzie się nie zmieniły. Trzeci miesiąc z rządu SLD mogłoby liczyć na głosy 7% pewnych uczestników głosowania. Od grudnia nieznacznie poprawiają się notowania drugiej z partii tworzących koalicję rządową – PSL popierane przez 6% wyborców zdołałoby obecnie wprowadzić swoich reprezentantów do parlamentu.

Wśród ankietowanych zapowiadających, że na pewno poszliby na wybory, gdyby odbywały się one w pierwszej dekadzie lutego, swoich zwolenników znalazły jeszcze: LPR, Partia Kobiet, Stronnictwo Demokratyczne, Samoobrona i UPR (po 1% głosów).

W lutym, tak samo jak w styczniu, niespełna jedna piąta Polaków chcących uczestniczyć w demokratycznej procedurze wyłaniania reprezentantów do parlamentu (19%) nie wie, na kandydatów której partii oddałaby swój głos.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	V 2009	VI 2009	VII 2009	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	40	38	40	40	41	41	38	36	38	43
Prawo i Sprawiedliwość	17	17	20	18	20	17	18	24	24	19
Sojusz Lewicy Demokratycznej	8	6	7	7	8	8	9	7	7	7
Polskie Stronictwo Ludowe	5	6	6	6	5	6	5	4	5	6
Liga Polskich Rodzin	2	2	1	1	1	1	1	0	1	1
Partia Kobiet	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Samobrona RP	2	2	1	1	1	1	1	1	0	1
Stronictwo Demokratyczne	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Unia Polityki Realnej	1	1	2	1	1	1	1	1	0	1
Inne	1	2	1	1	0	1	0	1	1	1
Trudno powiedzieć	19	21	16	20	18	19	22	23	19	19
N=	506	518	484	486	529	518	473	489	551	527

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. W tabeli uwzględniamy tylko te partie, które w sondażu uzyskały poparcie co najmniej 0,5% zadeklarowanych uczestników głosowania

Deklaracje wyborcze Polaków wskazują, że wydarzenia rozgrywające się na przełomie stycznia i lutego wzmocniły pozycję PO na scenie politycznej. Rezygnacja Donalda Tuska z udziału w wyborach prezydenckich i uzasadnienie tej decyzji potrzebą utrzymania realnej władzy, by móc zajmować się rządzeniem i reformowaniem kraju, w sumie zostały pozytywnie odebrane przez Polaków². Także całodzienne przesłuchanie premiera przez sejmową komisję badającą tzw. aferę hazardową co najmniej nie zaszkodziło notowaniom jego partii. Spadło natomiast poparcie dla PiS – ugrupowania, które w ciągu ostatnich dwóch miesięcy zyskiwało na kłopotach konkurenta związanych z aferą hazardową.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

² Patrz komunikat CBOS „Polacy o decyzji Donalda Tuska oraz możliwych kandydatach PO w wyborach prezydenckich”, luty 2010.

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udziału	
		%	%	%	
Ogółem		52	16	32	1014
Płeć	Mężczyźni	54	18	28	484
	Kobiety	51	13	35	530
Wiek	18-24 lata	51	19	30	134
	25-34	48	22	30	195
	35-44	53	16	30	154
	45-54	58	13	29	180
	55-64	53	13	34	171
	65 lat i więcej	52	11	37	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	16	38	385
	Miasto do 20 tys.	54	14	32	136
	20-100 tys.	51	19	30	191
	101-500 tys.	49	18	33	161
	501 tys. i więcej mieszk.	76	10	14	141
Wykształcenie	Podstawowe	44	12	44	250
	Zasadnicze zawodowe	44	19	37	260
	Średnie	55	18	27	345
	Wyższe	75	12	13	159
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	17	11	88
	Średni personel, technicy	59	22	19	41
	Pracownicy adm.-biurowi	65	15	20	65
	Pracownicy usług	44	13	44	64
	Robotnicy wykwalifikowani	42	23	35	120
	Robotnicy niewykwalifik.	38	22	40	55
	Rolnicy	55	10	35	54
Pracujący na własny rach.	72	9	20	37	
Bierni zawodowo	Renciści	46	5	50	75
	Emeryci	54	14	32	213
	Uczniowie i studenci	51	22	26	88
	Bezrobotni	44	18	38	57
	Gospodynie domowe i inni	51	11	39	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	63	15	22	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	29	28	76
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	18	28	232
	prywatnym gosp. rolnym	50	15	35	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	39	19	42	168
	501-750	56	10	33	157
	751-1000	53	14	32	179
	1001-1500	59	18	23	154
	Powyżej 1500 zł	83	9	8	115
Ocena własnych war. mater.	Złe	59	12	29	67
	Średnie	55	11	34	81
	Dobre	55	17	28	467
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	54	5	40	50
	Raz w tygodniu	58	13	30	469
	1-2 razy w miesiącu	49	24	27	157
	Kilka razy w roku	45	20	35	241
	W ogóle nie uczestniczy	51	12	36	97
Poglądy polityczne	Lewica	57	12	32	148
	Centrum	51	14	35	318
	Prawica	68	16	15	309
	Trudno powiedzieć	32	20	48	239

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?							
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)	Prawica Rzeczypospolitej	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		0	1	1	43	0	6	0	19
Płeć	Mężczyźni	1	1		43	1	7	0	22
	Kobiety		1	2	44		5		16
Wiek	18-24 lata		4	3	55		1		15
	25-34			1	48	2	8		13
	35-44			1	39		12		18
	45-54		1	1	43		6		19
	55-64	1	1	1	43	1	6	1	23
	65 lat i więcej	1			34		2		26
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	2		30	0	13	0	24
	Miasto do 20 tys.	1		2	41		8		14
	20-100 tys.		1	4	45		1		18
	101-500 tys.				56		1		18
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.			1	57	2			16
	Podstawowe		2	2	28		6		25
	Zasadnicze zawodowe	1	1	2	39	1	10		22
	Średnie	0		1	48	1	5	0	17
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe		1	1	54		2		14
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		2	2	55		2		19
	Średni personel, technicy				70				15
	Pracownicy adm.-biurowi				40		5		11
	Pracownicy usług				57				21
	Robotnicy wykwalifikowani		2		41		4		25
	Robotnicy niewykwalifik.				23		24		13
Rolnicy				3		45		13	
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.			4	64				16
	Renciści	2		7	24		8		31
	Emeryci	1	1		40	1	1	1	25
	Uczniowie i studenci			4	54	4			14
	Bezrobotni				31		5		22
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni		6		55		7		6
	inst. państw., publicznej				51		3		20
	spółce właścicieli prywatnych i państwa				51		9		24
	sekt. pryw. poza rolnict.		2	2	53		3		14
Dochody na jedną osobę	prywatnym gosp. rolnym				3		50		10
	Do 500 zł	1	2	1	31		8		23
	501-750		3	2	37		4		18
	751-1000			1	43	2	6		23
	1001-1500			1	41		7	1	22
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	1	1	1	56		1		13
	Złe				16		14		3
	Średnie			2	48		5		9
Udział w prakt. religijnych	Dobre	0	0	2	51	1	7	0	14
	Kilka razy w tygodniu		12	9	12				41
	Raz w tygodniu	1	1	0	37	1	8	0	23
	1-2 razy w miesiącu			2	51		6		13
	Kilka razy w roku			1	54		3		14
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy			2	57	1	2		4
	Lewica			1	33		9		6
	Centrum		1	2	47	1	11	0	9
	Prawica	0	1	1	47		2		33
	Trudno powiedzieć	1	1		36		2		15

Tabela 2 (cd.)

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?								Liczba osób
		Samobrona	Socjal-demokracja Polska (SdPI)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Stronnictwo Demokratyczne (SD)	Unia Polityki Realnej (UPR)	Unia Pracy (UP)	Inne	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		1	0	7	1	1	0	1	19	527
Płeć	Mężczyźni	1	1	8	1	2		1	14	258
	Kobiety	0		6	0		0	1	23	269
Wiek	18-24 lata			5	1				17	69
	25-34			3		4			20	91
	35-44			4			1	1	24	81
	45-54			8	1			1	20	103
	55-64	1	1	12	1			1	8	90
	65 lat i więcej	2	1	9				1	23	93
Miejsce zamieszkania	Wieś	0		6					24	173
	Miasto do 20 tys.	2		7					26	74
	20-100 tys.	1	1	4	1				23	95
	101-500 tys.			13	2		1	1	8	78
	501 tys. i więcej mieszk.		1	8		4		3	9	108
Wykształcenie	Podstawowe	2		7	1				25	110
	Zasadnicze zawodowe	1		5					20	110
	Średnie		1	8	1			2	15	189
	Wyższe			6		3	1	1	17	118
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.			4		2	1		13	62
	Średni personel, technicy			3	3				10	24
	Pracownicy adm.-biurowi			13					30	42
	Pracownicy usług			5					17	28
	Robotnicy wykwalifikowani	2	3	7	2				14	50
	Robotnicy niewykwalifik.			9				7	24	20
	Rolnicy			5		9			26	30
Pracujący na własny rach.								17	27	
Bierni zawodowo	Renciści			5					22	34
	Emeryci	2	1	10				1	19	113
	Uczniowie i studenci			5	2				17	45
	Bezrobotni			11				3	27	25
	Gospodynie domowe i inni			8				4	14	28
Pracuje w:	inst. państw., publicznej			9					17	83
	spółce właścicieli prywatnych i państwa			6	4				8	32
	sekt. prywat. poza rolnict.			5		1	1		19	125
	prywatnym gosp. rolnym			6		10			20	24
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	1	6				2	23	65
	501-750			7				2	26	89
	751-1000	2		8					14	92
	1001-1500		2	9	1		1		16	89
	Powyżej 1500 zł			8	1	4		1	13	96
Ocena własnych war. mater.	Złe		6	45				4	12	39
	Średnie			17			2		17	44
	Dobre	1		3	1			0	18	256
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu			4				8	14	27
	Raz w tygodniu	1	0	4	1		0		23	267
	1-2 razy w miesiącu	1		11					17	77
	Kilka razy w roku			11	1	2			15	108
	W ogóle nie uczestniczy		3	13		3		4	10	48
Poglądy polityczne	Lewica		3	30			1	2	15	82
	Centrum	1		5	0			0	22	162
	Prawica	0			1	2		0	11	210
	Trudno powiedzieć			5				1	39	74